

Velmi důležitým prvkem v předškolním vzdělávání je vedení dětí k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Dlouhodobě se však ukazuje, že se jedná o problematickou oblast. Při hospitační činnosti ČŠI sleduje, jak učitelky s tímto prvkem pracují. Ve většině případů učitelky sice poskytovaly dětem účinnou zpětnou vazbu (v 93,5 % hospitací), však k sebehodnocení dětí nevedou vůbec, případně jen okrajově (ve 40 % vůbec, ve 47,4 % jen v minimální míře). Pouze v 12,6 % případů hodnotila ČŠI vedení k sebehodnocení jako výrazné, vzájemné hodnocení (6,7 %) se vyskytovalo ojediněle. Velká část učitelek neumí sebehodnocení u dětí podporovat a často není ani přesvědčená o jeho důležitosti. Příčiny tkví mimo jiné v tom, že vzdělávání učitelek mateřských škol tuto oblast dlouho opomíjí, protože se upřednostňovalo pozitivní hodnocení jako motivační i výchovný prvek. Také pro dítě je sebehodnocení náročný jev a jeho zvládnutí přichází až s určitým stupněm vývoje osobnosti.

Tabulka 17

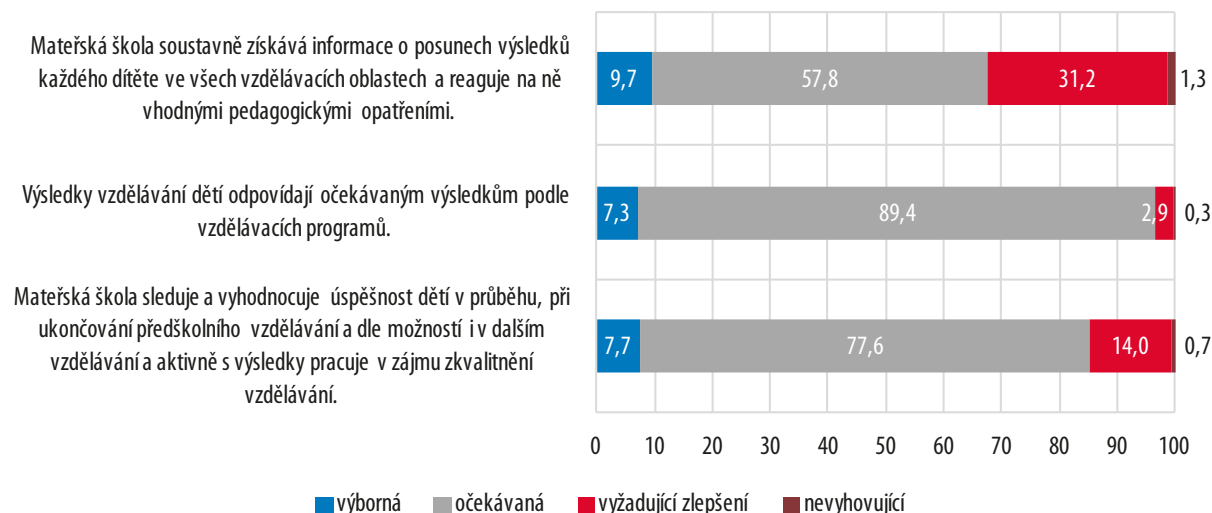
Sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí – podíl hospitací (v %)

Využití sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí	Sebehodnocení	Vzájemné hodnocení dětí
Výrazné	12,6	6,7
Jen okrajové	47,4	31,2
Vůbec	40,0	62,2

Kvalita individualizace vzdělávání se odvíjí od kvality pedagogické diagnostiky, která umožňuje učitelkám co nejvíce každé dítě poznat a přizpůsobit mu vzdělávací nabídku i pedagogické postupy. V tomto směru stále přetrvávají nedostatky. Stále platí, že s pedagogickou diagnostikou nedokážou všechny učitelky efektivně pracovat v rámci plánování vzdělávací činnosti. Tuto skutečnost výrazně ovlivňuje fakt, zda je ředitel školy o kvalitě diagnostiky a jejím využívání dostatečně informován a dokáže s pedagogickým kolektivem pracovat. Kvalitní a propracovaný systém pedagogické diagnostiky používá stále jen zhruba třetina učitelů (32,4 %). Další třetina má systém stručný, ale ČŠI jej považuje za ještě funkční (38,3 %). Zbylí učitelé používají materiály, které nejsou dostatečné pro kvalitní diagnostiku, případně s nimi pracují velmi formálně.

Graf 22

Výsledky vzdělávání dětí – podíl škol (v %)

Problematika vzdělávání dětí mladších tří let v mateřských školách je prozatím pro mnoho mateřských škol velmi obtížná. Nese celou řadu nevyřešených problémů, od materiálních